N°. 209. 1853.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

JE MAINTIENDRAI

De prijs dezer Courant met het Bijblad is f 30 in het jaar; die van de Courant alleen f 20 en die van het Bijblad alleen f 15.

De prijs der advertentien is 15 cents voor den regel bij iedere plaatsing buiten de zegelgelden en briefporten.

ZONDAG 4 EN MAANDAG 5 SEPTEMBER.

NEDERLANDEN.

Bij Koninklijk besluit van den 29sten Augustus 1853, n°. 28, is pensioen ten laste van den Staat verleend, aan:

A. A. de Ruuk, gewezen commies ter provinciale griffie van Gelderland, ten bedrage van f 1400 's jaars;

D. van der Linden, gewezen adjunct-commies der 1ste klasse bij genoemde griffie, ten bedrage van f 791 's jaars, en

J. Maas, gewezen griffier der Staten van de provincie Noordbrabant, ten bedrage van f 1462 's jaars;

aan de eerst- en laatstgemelden op grond van art. 3 litt. *a* en art. 43, en aan den tweeden genoemde op grond van artt. 5 en 43 der wet van den 9/3den Mei 1846/1851 (*Staatsblad* n°. 24/49).

Bij Zijner Majesteits besluit van den 31sten Augustus 1853, n°. 112, is benoemd tot procureur bij de arrondissements-regtbank te Breda, mr. *C. A. van Dam*, advocaat en plaatsvervangend kantonregter aldaar.

Zijne Majesteit heeft bij besluit van den 2den dezer, n°. 72, goedgevonden, aan den gepensioneerden majoor der infanterie, met rang van luitenant-kolonel, jhr. *C. P. S. V. van der Does*, het voortdurend dragen te vergunnen van de uniform van het wapen, waartoe hij laatstelijk heeft behoord.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

TURKIJE.

De wijzigingen die de Porte in de Weener nota voorgesteld heeft (zie ons vorig nommer) worden door de Londensche *Globe*, door de Berlijnsche *Zeit* en andere bladen geenszins van zoo weinig gewigt geacht als daar aan in de eerste berigten werd toegeschreven. De Londensche *Times* betoogt dat de nota zoo als zij daar ligt, een voor alle partijen eervolle uitweg is uit eene moeijelijke gesteldheid, daar zij noch de zwakheid der Porte noch het overwigt van Rusland vergroot.

Nevens deze wijzigingen schijnt de Porte nog van de vier mogendheden waarborgen verlangd te hebben, en wel voor de spoedige ontruiming der Vorstendommen en tegen nieuwe vorderingen van Rusland.

SPANJE.

Volgens een telegraphisch berigt is in het Spaansche regeringsblad van den 29sten Augustus een koninklijk besluit afgekondigd waarbij de invoer en verspreiding van het Londensche blad de *Times* op Spaansch grondgebied verboden wordt.

In dit magtige blad is in den laatsten tijd het Spaansche gouvernement heftig aangevallen: een willekeurig en verkwistend staatsbestier, moedwillige schending der met Engeland tot wering van den slavenhandel aangegane verdragen, kwade trouw jegens de staatsschuldeischers, onverdraagzaamheid jegens onroomschen aan wier lijken zelfs eene Christelijke begrafenis wordt geweigerd, waren de voornaamste verwijten die tegen het Spaansche gouvernement gerigt werden. Inzonderheid strekten de artikelen van de *Times* om het Madridsche hof zelf en met name de Koningin-moeder in een verachtelijk daglicht voor te stellen, en om de kapitalisten terug te houden van deelneming in de Spaansche spoorwegondernemingen, waarvoor thans de noodige fondsen op de Europesche geldmarkt worden gezocht.

FRANKRIJK.

De *Moniteur* van den 1sten September bevat de officiele opgave van den middenprijs der tarwe op de voornaamste markten van Frankrijk gedurende de laatste week van Julij en de beide eerste weken van Augustus. Hij verschilt van 27 fr. 03 tot 18 fr. 24 per hectoliter in de onderscheiden deelen des lands, en is voor het geheele land 22 fr. 65, tegen 21 fr. 53 volgens de officiele opgave op het eind der vorige maand Julij, en 18 fr. 29 volgens die van Junij. In December 1846, toen het tekort der inlandsche graanproductie hetwelk de groote schaarschheid van 1847 ten gevolge had, eerst in vollen omvang was gebleken, bedroeg de officiele middenprijs 28 fr. 41; waaruit afgeleid wordt dat het thans in dit opzigt minder ongunstig gesteld is dan destijds.

Op de graanmarkt van Parijs zijn den 31sten Augustus de prijzen over het algemeen iets gedaald, gelijk ook van enkele graanmarkten in de departementen wordt gemeld.

De prijs van het brood blijft te Parijs voor de eerste helft van September bepaald op 40 centimes per kilogr. voor de fijnste en 32 voor de tweede soort. Volgens de bestaande verordeningen had de rijzing van den prijs van het meel eene verhooging van den broodprijs tot 45 c. moeten ten gevolge hebben. Maar op last van hooger hand heeft de prefect van politie bepaald dat de broodprijs thans geene verandering zou ondergaan; voor het verlies hetwelk het bakkersgilde daardoor lijdt, is door de overheid eene schadeloosstelling toegezegd, zullende aan hetzelve later een gelijkstaand voordeel worden verleend. Dit voordeel zal waarschijnlijk daarin bestaan dat de broodprijs niet aanstonds met de verwacht wordende daling der graanprijzen wordt verlaagd.

Men verzekert dat de Keizer zelf zich stellig verklaard heeft tegen elke verhooging van den broodprijs voor de hoofdstad boven 40 c.

Het is vooral de bezorgdheid wegens de hooge graanprijzen en den dien ten gevolge te verwachten uitvoer van specie, die jl. Donderdag aan de Parijsche Beurs den prijs der Fransche drie percents rente ongeveer een half per cent heeft doen dalen.

— Te Brest verwachtte men dagelijks het bevel om het Fransche Noordzee-eskader voor eenen zeetogt gereed te houden.

DUITSCHLAND.

De Pruissische regering heeft aan de te Berlijn sedert geruimen tijd vereenigde afgevaardigden der Tolverbond-Staten eene memorie ingediend betreffende de betrekkingen tusschen Belgie en het Tolverbond. Volgens deze memorie schijnt Pruissen niet gezind om Belgie in de Tolverbond-Staten verder met de meest begunstigde natie gelijk te stellen, gelijk bepaald was bij het afgeloopen en slechts voorloopig verlengde handelsverdrag.

De beraadslaging der Tolconferentie over de voorgestelde wijzigingen van het toltarief, hebben tot nog toe geene andere dan negative uitkomsten opgeleverd. Dit is volgens Noordduitsche bladen vooral het gevolg van Oostenrijks invloed op de Zuidduitsche Tolverbond-Staten.

— Het bestuur van het Protestantsche congres of den kerkdag, die in den loop dezer maand te Berlijn zal bijeenkomen, heeft van de Pruissische regering eene bijdrage van 1500 thaler tot het goedmaken van de kosten der vergadering verzocht. Volgens een berigt van de *Zeit* zal de regering, hoewel ten aanzien van het congres in eene onzijdige stelling blijvende, dat verzoek inwilligen.

Voor de vergadering van afgevaardigden der Katholieke vereenigingen van Duitschland, die mede in deze maand te Weenen zal worden gehouden, is door den Keizer een locaal beschikbaar gesteld.

— Het Wurtembergsche regeringsblad voert steeds strijd met het *Deutsche Volksblatt*, een orgaan der ultramontaansche rigting. Het regeringsblad zegt dat de bisschop van Rottenburg thans beweert trouw aan de staatswetten maar niet aan de regeringsverordeningen gezworen te hebben, doch dat deze beperking waarschijnlijk eerlang door openbaarmaking der officiele bewijsstukken zal worden wederlegd. Intusschen haalt het gezegden van zijne tegenpartij aan, volgens welke beloften en eeden die in strijd met de kerkelijke verordeningen afgelegd zijn, mogen en moeten herroepen worden en niet verbindend zijn.

— Volgens de jongste berigten die de *Kölnische Zeitung* uit Berlijn mededeelt, werd aldaar verwacht dat de Pruissische regering het invoerregt op granen zou opheffen, ten einde de rijzing der graanprijzen tegen te houden.

— De Koning van Pruissen heeft, naar de *Kölnische Zeitung* meldt voor drie jaren tijds een jaargeld van 250 thaler bewilligd aan den heer Dase, die zich bekend heeft gemaakt door de verbazende vlugheid en juistheid waarmede hij uit het hoofd rekenkunstige opgaven oplost. Daarvoor zal hij het departement van oorlog, het statistiek bureau, de academie van wetenschappen en de inrigting voor de bevordering der weerkunde te Berlijn, met zijn buitengewoon talent ten dienste staan.

ENGELAND.

Koningin Victoria wordt te Dublin met vele blijken van geestdrift door de bevolking ontvangen. Deze omstandigheid geeft aan de Engelsche dagbladen hoop dat de tijd komt waarin Ierland innerlijk en niet slechts uitwendig een deel van het Vereenigd Rijk uitmaakt en ophoudt het groote struikelblok voor de Britsche staatslieden te zijn; het blijkt nu, volgens die bladen, dat de stem van eenige Iersche woelgeesten en partijhoofden niet als de stem van het Iersche volk moet aangemerkt worden. Zeker is het, dat die afkeer van het Britsche gouvernement, welke volgens sommige woordvoerders der Iersche partij onder het Iersche volk zou heerschen, bij deze gelegenheid nog nergens jegens de Koningin is aan den dag gelegd.

Hare Majesteit heeft volgens de jongste berigten uit Dublin, werkelijk, met haar gezin en hofstoet, een bezoek gebragt aan den heer Dargan, den rijken Ierschen koopman die de gansche Dublinsche tentoonstelling bekostigt. Welken indruk dit op het publiek maakt, kan worden afgeleid uit het volgende artikel van het *Freeman's Journal*, het Dublinsche orgaan der Iersche partij.

» Het bezoek waarmede de Koningin den heer Dargan aan zijne woning heeft vereerd, is eene openlijke verklaring dat in haar oog nijver-

heid en arbeid den mensch adelen, en dat, wat ook eene luije aristokratie moge denken, onze Souverein althans den man eert die, door nijverheid opgekomen zijnde, zich aan de nijverheid blijft wijden en haar onder zijne landgenooten zoekt te bevorderen. Het bezoek der Koningin bij Dargan is een gedenkwaardig tijdstip in de historie van den vooruitgang onzer eeuw; het was het eerste bezoek hetwelk immer door de Koningin gebragt is aan eenen onderdaan zonder titel. Elk die in het zweet zijns aanschijns zijn brood eet, zal nieuwe kracht tot den arbeid in zich gevoelen, wanneer hij hoort dat eene aan graven en hertogen ontzegde eer niet te groot is geacht voor iemand die zijne opkomst aan den handenarbeid te danken heeft. De Ieren van elke klasse zullen het bezoek bij Dargan aanmerken als een aan hunne natie gebragt eerbewijs."

Hoewel het meerendeel der te Dublin ten toon gestelde gewrochten van nijverheid en kunst niet uit Ierland afkomstig is, getuigt de tentoonstelling toch, volgens verklaring van deskundigen, van vooruitgang en inzonderheid van goeden smaak in de Iersche nijverheid. Sedert de Londensche wereldtentoonstelling wordt ook in Engeland vrij algemeen erkend dat de producten der Engelsche nijverheid in sierlijkheid van vorm achterstaan bij die van andere volken welke zij in degelijkheid overtreffen; en onderscheiden takken van het Britsche fabriekwezen gebruiken thans voor het vormen en teekenen de dienst van arbeidslieden uit Parijs, Lyon of Weenen. De beschouwing der Dublinsche tentoonstelling doet deskundigen denken dat de vooruitgang der Iersche nijverheid die buitenlandsche hulp misbaar zou kunnen maken.

— Den 31sten Augustus is te Londen de eerste vergadering gehouden van deelnemers in de maatschappij die opgerigt is om aldaar een onderaardschen spoorweg aan te leggen. Deze spoorweg zal vooreerst slechts $2^1/_4$ Engelsche mijlen lang zijn, maar het plan is de onderneming allengs verder uit te breiden, en eindelijk al de nabij Londen eindigende spoorwegen door eene ondergrondsche communicatie met het middenpunt der stad, met het postkantoor en andere voorname inrigtingen te verbinden. Op de hoofdpunten van Londen neemt het verkeer zoo zeer toe, dat de straten welhaast te eng worden; om hierin te voorzien, zijn eenige spoorbanen over de huizen heen gelegd; maar deze schijnen ondoelmatig of althans al te kostbaar bevonden te zijn. De bezwaren tegen onderaardsche spoorwegen, namelijk vochtigheid, donkerheid en gebrek aan versche lucht, hopen de ondernemers te vermijden; te dien einde zullen ook hunne rijtuigen niet door stoomkracht bewogen worden, maar door eenig ander middel, hetwelk in het verslag van het bestuur niet nader wordt aangeduid. De baan zal door een gewelfden gang loopen en vier stations hebben, bij elk van welke eene opening zal gemaakt worden tot communicatie met den beganen grond. De vrachtprijzen zullen beneden het tegenwoordig tarief der omnibus-rijtuigen worden gesteld. Het fonds der maatschappij bedraagt 300,000 L. st.; en de uitvoering der werken is volgens het rapport voor eene mindere som aanbesteed. Het bestuur begroot de zuivere opbrengst der onderneming op niet minder dan acht per cent van het aan te wenden kapitaal.

Het verslag vermeldt dat het verkrijgen der concessie en de daarvoor bij het Parlement te doene stappen slechts 3000 L. st. hebben gekost, en schrijft dit voor Engeland ongemeen lage cijfer toe aan de omzigtigheid waarmede het bestuur gezorgd heeft allen ophef te vermijden en alzoo geen mededingers of tegenstrevers uit te lokken.

AMERIKA.

De berigten uit New-York van den 20sten Augustus houden, buiten het reeds gemelde, nog in, dat den 11den dier maand te Washington de acten uitgewisseld zijn tot bekrachtiging eener overeenkomst tusschen Frankrijk en de Vereenigde Staten, waarbij de regten en bevoegdheden der wederzijdsche consuls in de beide landen juist omschreven en op den voet van wederkeerigheid geregeld worden. Velerlei geschillen hadden reeds lang de behoefte aan eene zoodanige regeling doen gevoelen.

Allerwege in de Vereenigde Staten was de tarwe-oogst binnen; hij had over het algemeen uitstekend goed graan in meer dan gemiddelde hoeveelheid opgeleverd; en de staat der graanmarkt was van dien aard dat, zoodra de rijzing der graanprijzen in Europa aldaar bekend zou worden, waarschijnlijk groote hoeveelheden graan naar Engeland zullen worden gezonden.

Te New-Orleans was het handelsverkeer door het woeden der gele koorts schier gestremd; de ziekte was er in het laatst der vorige maand Mei uitgebroken, en had sedert dien tijd 12,000 personen aangetast, waarvan 3039 waren gestorven.

— Het officiele blad der Mexicaansche regering wederspreekt op nieuw, als ongerijmde verzinsels, het gerucht dat tusschen Mexico, Spanje en Engeland een verbond was gesloten tot bescherming van Cuba tegen de veroveringszucht der Noord-Amerikanen, en dat er aan gedacht zou worden Mexico onder bescherming van Spanje te stellen. De minister van financien had opgaven omtrent den staat der schatkist openbaar gemaakt, waaruit bleek dat, alhoewel de uitgaven voor het leger met vijf millioen piasters zijn verminderd, het te kort met het eind van het loopende dienstjaar meer dan zestien millioen piasters zou bedragen. Hij stelde voor, hierin te voorzien door eene geldleening van zeventien millioen, waarvoor een gedeelte der rijke kerkelijke goederen tot onderpand zou strekken; doch dit plan vond bij de belanghebbenden veel tegenstand. Op de grenzen van Texas waren de Mexicaansche overheden gedurig met de zich aldaar nederzettende Noord-Amerikanen in twist wegens beweerde schending van het Mexicaansche grondgebied. Santa Anna deed eene begrooting opmaken van al de schade die Mexico had geleden doordat de Vereenigde Staten niet voldeden aan hunne op verdragsbepalingen gegronde verpligting om de noordwestelijke grenzen der Mexicaansche republiek tegen de invallen der Indiaansche volksstammen te beveiligen.

— De Londensche *Times* geeft een overzigt van de tusschen Engeland en de Vereenigde Staten aanhangige onderhandelingen, die aanvankelijk alleen de visscherij in de wateren der Britsch-Noord-Amerikaansche koloniën betroffen, maar allengs wijder omvang hebben verkregen en eindelijk geleid hebben tot een veelomvattend voorstel van Engeland ter wederzijdsche verligting van het handelsverkeer tusschen de beide landen. Dit voorstel is door het tegenwoordige gouvernement der Unie, gelijk reeds gemeld is, wegens onderscheiden bezwaren niet aannemelijk geacht. Maar de *Times* hoopt nog, dat eene schikking van dien aard zal tot stand komen, en geeft te kennen dat men van het gouvernement der Unie nog niet de huldiging van het vrijhandelsbeginsel in vollen omvang zal vergen, zoo het maar begrijpt dat het geen voordeelen voor zich bedingen kan zonder van zijne zijde voordeelen te bewilligen; dan zullen, naar de verwachting van de *Times*, de aanhangige onderhandelingen den band tusschen de beide landen hechter dan ooit maken en de herhaling van onaangename geschillen beletten.

— Op het Britsch-West-Indische eiland Tortola is den 1sten Augustus de zwarte bevolking, uit misnoegen wegens het verhoogen eener belasting, in opstand gekomen, en heeft het stadje Roadtown in asch gelegd, terwijl de blanke bevolking voor de zwarte ruim baan maakte en naar alle zijden de vlugt nam. Er zijn van naburige Britsche eilanden troepen heen gezonden, gelijk ook van het Deensche eiland Ste. Croix; doch de opstandelingen hadden de wijk naar het binnenste van het eiland genomen.

— Venezuela is weder ten prooi aan eenen burgerkrijg; de beide strijdvoerende partijen betwistten elkander het bezit van de puinhoopen der stad Cumana, die onlangs door eene aardbeving grootendeels verwoest is.

CHINA.

Uit berigten van den 8sten Junij jl., die van Roomsch-katholijke zendelingpredikers in China afkomstig zijn, blijkt dat de inlanders welke tot de Roomsch-katholijke Kerk waren bekeerd, door de opstandelingen bemoeijelijkt en mishandeld zijn. In de steden Nanking, Yang Tcheu en Tseu-Kiang waren ongeveer 600 zoodanige bekeerlingen; hiervan zijn een vijftigtal om het leven gebragt. Zij hadden deze vervolging vooral te lijden omdat zij weigerden een bij de opstandelingen gebruikelijk gebed op te zeggen; dit gebed bevatte volgens de Roomsch-katholijke berigtgevers zelven niets dat met de leerstukken der Roomsche Kerk streed. Uit de berigten schijnt te kunnen worden opgemaakt dat de vervolging vooral tegen de kruisbeelden, altaren en andere kerksieraden gerigt was.

BEURS-BERIGTEN. (*Naar officiële opgaven.*)

Parijs 1 September: Fransche 3 pcts. rente fr. 79.05; idem $4^1/_2$ pcts. fr. 104.90.

Londen 1 September: Engel. 3 pcts. gecons. $97^1/_2$ pct. —; Nederl. $2^1/_2$ pcts. » pct.; — idem 4 pcts. » pct.

Met dit nommer der *Staats-courant* worden verzonden vel 12 — 14 van het BIJBLAD I, inhoudende de verslagen van het verhandelde in de zittingen der Eerste Kamer van den 1sten en 2den dezer.

Van wege het Departement van Justitie zijn verzonden pag. 375 — 386 van het *Algemeen Politieblad*.

ADVERTENTIEN.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

Provincie *Gelderland*.

AANBESTEDING.

Op Vrijdag den 9den September des jaars 1853, des middags ten 12 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Staatsraad, Commissaris des Konings in de provincie Gelderland, of bij zijne afwezendheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het Vijfde District, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur te Arnhem, worden Aanbesteed:

het Egaliseren van het terrein, bestemd voor het Lijnpad op den Regter Oever van de Rivier de Waal, onder de gemeente Gent, tusschen den Waal-bandijk te Hulhuizen en den Overslag nabij de Bouwplaats de Zandberg, met het Bouwen der daarin noodige Lijnbrug, Duikers en Lijnhekken, in de provincie Gelderland.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij enkele inschrijving, overeenkomstig Art. 6 van het Bestek.

Het Bestek zal ter lezing liggen aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Gelderland te Arnhem, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaats-werken in de provincie ter lezing gelegd worden.

Vier dagen vóór de Besteding zal de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere informatie te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur Conrad, en den Ingenieur Waldorp te Arnhem.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
VAN REENEN.

Rijkstelegraaf.

BESTEDING.

Op Maandag den 12den September 1853, des middags ten 12 ure, zal, door of van wege den Minister, en in tegenwoordigheid van de Commissie voor de Zaken van den Rijkstelegraaf, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur te Utrecht, worden Besteed:

de Aanleg van de Electro-magnetische Telegraaflijn van Utrecht over Kuilenburg en Bommel, naar 's Hertogenbosch, in drie perceelen.

Deze Besteding geschiedt bij inschrijving, volgens Art. 25 van het Bestek.

Het Bestek ligt ter lezing, behalve aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken te 's Gravenhage en aan die van de Besturen der verschillende Provincien, te 's Gravenhage in de voornaamste Logementen, en op de plaatsen waar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken worden ter lezing gelegd, te Utrecht, Kuilenburg, Bommel, 's Hertogenbosch, Ameide, Amsterdam, Arnhem, Assen, Breda, Delft, Deventer, Dordrecht, Gorinchem, Groningen, Haarlem, Hardinxveld, Maastricht, Nijmegen, Roermond, Rotterdam, Schiedam, Sliedrecht, Tilburg, Venlo, Vreeswijk, Zutphen en Zwolle.

Acht dagen voor de Besteding zijn nadere inlichtingen te bekomen bij de Hoofdingenieurs van den Waterstaat in Utrecht, Gelderland en Noordbrabant.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
VAN REENEN.

Provincie *Zeeland*.

AANBESTEDING.

Op Zaturdag den 17den September des jaars 1853, des voormiddags ten 10 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den heer Commissaris

des Konings in de provincie Zeeland, of, bij zijne afwezendheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat in het Elfde District, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur te Middelburg, worden Aanbesteed:

het Beplanten van een gedeelte van 's Rijks Grooten Weg der 1ste klasse no. 10, ter weerszijden van Aardenburg, en wel van Tolpaal no. 4 tot aan de Grens van Oost-Vlaanderen, over eene lengte van 6200 el, of 12,400 el aan beide kanten der bestrating, daaronder begrepen de leverantie en het arbeidsloon met het onderhoud tot den 31sten December 1854.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij enkele Inschrijving, volgens artikel 10 van het Bestek.

Het Bestek der bovengemelde Aanbesteding zal ter lezing liggen aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Zeeland te Middelburg, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaats-werken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende drie dagen voor de besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den Ingenieur J. Lebret, te Breskens, en den Hoofd-Ingenieur A. Caland, te Middelburg.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
Van Reenen.

DEPARTEMENT VOOR DE ZAKEN DER HERVORMDE EEREDIENST ENZ.

*** Op Dingsdag den 20sten September 1853 zal bij Inschrijving worden Aanbesteed de Leverantie ten dienste van het Departement voor de Zaken der Hervormde Eeredienst enz., van Vijf Honderd dubbele Nederlandsche Mudden *Turf* en Twee Honderd Nederlandsche Mudden *Steenkolen*.

Zullende de Biljetten van Inschrijving vóór of op den gemelden dag, des middags ten twaalf ure, moeten zijn ingeleverd aan het locaal van voornoemd Departement, op den *Fluweelen Burgwal alhier*, alwaar, bij den Kamerbewaarder, de Voorwaarden der Aanbesteding ter lezing en de Monsters ter bezigtiging voorhanden zijn.

's Gravenhage, den 31sten Augustus 1853.

De Minister van Finantien, voorloopig belast met het bestuur van het Departement voor de Zaken der Hervormde Eeredienst enz.
Van Doorn.

MINISTERIE VAN MARINE.

*** De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden, dat van wege dit Departement is uitgegeven en bij de Directien der Marine te *Amsterdam*, *Willemsoord*, *Hellevoetsluis* en *Vlissingen* verkrijgbaar gesteld eene *Hydrographische Kaart der Eijerlandsche gronden*, voor den prijs van *een gulden* per exemplaar. (ƒ 1)

's Gravenhage, den 3den September 1853.

De Minister voornoemd,
J. Enslie.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden, dat bij de vernieuwing van de oude zoogenaamde *Veldkaap* op *Vlieland*, de nieuwe Kaap 100 N. ellen Oostelijker is geplaatst, dan de afgebrokene oude kaap, en nu niet meer dient als merk: de *Veld-* en *groote Strand-*[illegible] de Noorder Witte ton van het bestaan hebbende vaarwater de Stortemelk, en voor de Witte ton genaamd *Schieringhals*; maar dat thans de twee genoemde kapen in ééne lijn zijn gebragt, voor het aandoen, van buiten, van het vaarwater de *Blaauwe Slenk*, leidende naar *Harlingen*.

Het scherm der kaap heeft de rigting nagenoeg van N. O. t. O. en Z. W. t. W. (per miswijzend kompas). De kaap is 17 Ned. ellen boven volzee verheven.

's Gravenhage, den 2den September 1853.

Voor den Minister voornoemd,
De Secretaris-Generaal,
Muller.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine brengt ter kennis van Belanghebbenden, dat door het verloopen van het *Friesche Zeegat*, *de uiterton en de buitenste tonnen*, om de oost zijn gebragt, en het getal verminderd is met *eene zwarte* en *eene witte ton*, zoodat thans *de witte vaandelton*, de *vierde witte ton* is bij het naar binnenkomen; dat tevens de bonte ton, ter aanwijzing van het Zeegat, vervangen is door eene *roode ankerboeivormige ton* met *topkorf*.

Deze roode ankerboeivormige ton is gelegen in 100 palmen diepte, op de peilingen:

de groote kaap op Schiermonnikoog Z $^3/_4$ O.
idem op de Engelschmansplaat Z. W. $^3/_4$ Z.

Het merk waarop deze ton, uit zee komende, kan gevonden worden is: *de toren van Wierum in drieën, met de kapen op de Engelschmansplaat* (namelijk *Wierum* bewesten de *kleine kaap*).

De *buitenste* of 1*ste zwarte ton* ligt in 42 palmen diepte, en in de peilingen:

de groote kaap op Schiermonnikoog Z. t. O. $^1/_4$ O.
idem op de Engelschmansplaat Z. W. t. Z.

De *buitenste* of 1*ste witte ton* ligt in 45 palmen diepte, peilende:

de groote kaap op Schiermonnikoog Z. t. O.
idem op de Engelschmansplaat Z. W. $^1/_2$ Z., en op het merk *de toren van Wierum in de kleine kaap op de Engelschmansplaat*.

De koers is Z. W. t. Z. van de roode ton, genoegzaam middens vaarwater, tot bij de vierde ton. De minste diepte op den drempel in het vaarwater is 33 à 35 palmen; langs de witte tonnen is de minste diepte.

Naar binnen is wijders de betonning hetzelfde gebleven. Men zij indachtig, dat bij noordelijke winden en over de eb, het vaarwater tusschen de buitentonnen, veelal zeer moeijelijk is, en men aldaar dan hol water aantreft. Met zuidwestelijke winden over den vloed, is moeijelijk naar binnen te komen. De peilingen zijn per miswijzend kompas, en de diepten bij gewoon laag water.

Weldra zal ook het *Middelgat* betond worden, en daarvan alsdan aankondiging geschieden.

's Gravenhage, den 18den Augustus 1853.

De Minister voornoemd,
J. Enslie.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden, dat, volgens berigt van Zijner Majesteits Minister-resident in *Denemarken*, het Ministerie van Marine aldaar onder dagteekening van den 12den dezer eene bekendmaking heeft gedaan, houdende dat in den loop der maand September aanstaande, bij *Kobbergrunden* in het *Kattegat*, een vuurschip zal worden gelegd op 57° 8′ 30″ noorder breedte en 11° 20′ 30″ lengte oost van *Greenwich*;

dat het zal zijn voorzien van twee masten met schoenertuig; dat de boorden rood met een wit kruis zullen zijn geschilderd; dat het zal liggen Z. O. ten Z., 3 à 4 kabellengten van de zoogenaamde *Nywager*, en drie lichten zal vertoonen;

voorts dat eene nadere bekendmaking zal geschieden van den tijd der ontsteking.

's Gravenhage, den 31sten Augustus 1853.

De Minister voornoemd,
J. Enslie.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine brengt, bij zamenvatting van onderscheidene vroegere aankondigingen, ter kennis van belanghebbenden, dat, tot betere verkenning uit zee, in het meerendeel der zeegaten van het Rijk als buitentonnen zijn geplaatst *groote ankerboeivormige Bakentonnen*, voorzien van eene kroon of topkorf, en wel bepaaldelijk:

voor het *Noord-Oost Friesche Zeegat*;
» » *Noord-Oost Zeegat van Terschelling*;
» » *Thomas-Smithgat*;
» » *Stortemelksche Zeegat* (*het Vlie*);
» » *Westgat* } *van Texel*;
» » *Schulpengat* }
» » *Brouwershavensche Zeegat*;
» » *Zeegat de Roompot* (*Ooster-Schelde*);
» » *Oostgat* } *Westerschelde*;
» » *Zeegat de Wielingen* }

De voormelde tonnen, liggende vóór het *Friesche Zeegat*, vóór de zeegaten van *Terschelling* en het *Vlie*, alsmede vóór het *Oostgat* der *Wester-Schelde*, zijn *rood*, de overige zijn *zwart* geschilderd.

Met hetzelfde doel, is vóór het *Slijkgat van Goedereede* sinds eenigen tijd eene *ijzeren pyramidale zeeton* geplaatst.

's Gravenhage, den 23sten Augustus 1853.

De Minister voornoemd,
J. Enslie.

Provincie *Zuidholland*.

AANBESTEDING.

Op Maandag den 12den September des jaars 1853, des voormiddags ten 11$^1/_2$ ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Staatsraad, Commissaris des Konings in de provincie *Zuidholland*, of bij deszelfs afwezendheid door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het Tiende District, aan het locaal van het Provinciaal bestuur te '*s Gravenhage*, worden Aanbesteed:

het Zinken van eenige Rijzen Zinkstukken vóór Dam B, met het Herstellen en opmaken van dien Dam, en het doen van eenige voorzieningen aan Dam A, beiden gelegen aan de noordzijde van het Eiland Goedereede.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij inschrijving, volgens Art. 9 van het Bestek.

Het Bestek der bovengemelde Aanbesteding zal, boven en behalve aan het locaal van het Provinciaal Bestuur van *Zuidholland* te '*s Gravenhage*, ter lezing liggen op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende Maandag en Dingsdag voor de besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur van den Waterstaat A. Greve, te '*s Gravenhage*, en den Ingenieur P. Caland, te *Brielle*.

De Staatsraad, Commissaris des Konings in de provincie Zuidholland,
Van der Heim.

KENNISGEVING.

De jaarlijksche rekening en verantwoording van het Collegie der kleine of verschharing- en kustvisscherij voor de provincien *Zuid-* en *Noordholland*, over 1852, zal, ten overstaan eener Commissie uit Gedeputeerde Staten van *Zuidholland*, plaats hebben op Woensdag den 21sten September aanstaande, des voormiddags ten elf ure, aan het locaal van het provinciaal bestuur in het Korte Voorhout te '*s Gravenhage*; wordende mitsdien de belanghebbenden in die visscherij, welke verlangen mogten deze verantwoording bij te wonen, uitgenoodigd om zich op bovengemeld tijdstip aldaar te doen vinden.

's Gravenhage, den 30sten Augustus 1853.

De Staatsraad, Commissaris des Konings in de provincie Zuidholland,
Van der Heim.

AANBESTEDING VAN GRANEN.

Op den 20sten September 1853, des middags ten 12 ure, zal de Luitenant-Kolonel, belast met het toezigt over de Garnisoens-Bakkerij te *Haarlem*, op wiens Bureau de Voorwaarden ter lezing liggen, onder nadere goedkeuring van het Ministerie van Oorlog Aanbesteden de Levering van:

2	Lasten	Jarige	Zeeuwsche Tarwe	wegende	minstens	74	pond	het Mud zonder den Zak.
2	»	»	Rhijn-	»	»	77	»	
2	»	»	Kubanka-	»	»	77	»	
1$^1/_2$	Last	»	Pruissische Rogge	»	»	72	»	

Zullende de Omslagen der Inschrijvings-Biljetten met hetzelfde Merk als dat der Monsters moeten voorzien zijn.

De Luitenant-Kolonel voornoemd,
Fischer.

** De Luitenant-Kolonel, belast met het toezigt over de Garnizoens-Bakkerij te Groningen, brengt ter kennis van de daarbij belang hebbende, dat door hem, onder nadere goedkeuring van het Ministerie van Oorlog, op Vrijdag den 16den September aanstaande, ten 12 ure, in de Garnizoens-Infirmerie, aan het Martini-Kerkhof alhier, zal worden Aanbesteed:

De Levering van 1 last Kubanka-, 2 last Rhijn- en 2 last Zeeuwsche Tarwe, benevens 1½ last Pruissische Rogge, moetende de Kubanka- en Rhijn-Tarwe minstens 77, de Zeeuwsche Tarwe 74 en de Rogge 72 Pond per Mud wegen; bij ieder Monster moet een afzonderlijk op zegel geschreven Inschrijvings-Biljet worden overgelegd, op den Omslag voorzien van hetzelfde Merk als op het aangeboden Monster voorkomt; zullende de verdere Voorwaarden, waarop voorschreven Aanbesteding zal geschieden, van heden tot den dag van Aanbesteding ter lezing liggen op het Bureau van voornoemde Infirmerie, van des morgens 10 tot 12 ure.

Groningen, den 1sten September 1853.

De Luitenant-Kolonel voornoemd,
L. H. König.

OPENBARE AANBESTEDING.

De Eerstaanwezende Ingenieur te *Woudrichem* zal onder nadere goedkeuring van den Minister van Oorlog in het openbaar Aanbesteden:

het Metselen van eenen Borstweringmuur enz. op eenen Bekleedingsmuur te Loevestein.

Deze Aanbesteding zal geschieden den 13den September 1853, des morgens ten elf ure, in het Koffijhuis het Zwarte Paard te *Woudrichem*, alwaar van den 5den te voren het Bestek zal liggen.

Inlichtingen kunnen worden verkregen bij den Eerstaanwezenden Ingenieur te *Woudrichem.*

OPENBARE AANBESTEDING.

De Eerstaanwezende Ingenieur te *Gorinchem* zal, onder nadere goedkeuring van den Minister van Oorlog, in het openbaar Aanbesteden:

het uitvoeren van eenige Werkzaamheden in de Forten te Vuren en te Asperen.

Deze Aanbesteding zal geschieden op Woensdag den 14den September 1853, des voormiddags ten elf ure, in het Logement de Hooiwagen, te *Gorinchem*, alwaar het Bestek acht dagen te voren ter lezing zal liggen.

Inlichtingen kunnen worden verkregen bij den Eerstaanwezenden Ingenieur te *Gorinchem.*

OPENBARE AANBESTEDING.

De Eerstaanwezende Ingenieur aan *den Helder* zal, onder nadere goedkeuring van den Minister van Oorlog, in het openbaar Aanbesteden:

het Herstellen van de *Bomvrije Kazerne* in het Reduit van het *Westoeverfort* aan het *Noordhollandsch Kanaal* bij *den Helder*, en het Leveren van daartoe noodige Bouwstoffen.

Deze Aanbesteding zal geschieden op *Woensdag* den 14den September 1853, des morgens ten 11 ure, in het Koffijhuis bij *H. J. Rijpma* aan *den Helder*, alwaar van den 5den September het Bestek zal liggen.

Inlichtingen kunnen worden verkregen bij den Eerstaanwezenden Ingenieur aan *den Helder.*

PLAATSELIJKE BESTUREN.

** Burgemeester en Wethouders van Tilburg brengen ter algemeene kennisse, dat overeenkomstig het plan van Negatiatie dd. 23 Februarij 1848, groot f 60,000, bij loting is gebleken, dat met 1 Januarij 1854 zal worden afgelost de Obligatie n°. 37, groot f 500.

Tilburg, den 31sten Augustus 1853.

De Burgemeester,
F. Suijs.
De Secretaris,
Q. Beljaars.

NEDERLANDSCHE HANDEL-MAATSCHAPPIJ.

** De Directie maakt bekend, dat de Najaars-Indigo- en Cochenille-veilingen der Maatschappij van 1853 zullen gehouden worden op de plaatsen en dagen en bestaan uit de hoeveelheden hieronder gemeld:

te Amsterdam op Donderdag 22 September 1853:

50 heele / 1050 kwart } kisten *Java-Indigo*, liggende *aldaar*;

te Rotterdam op Maandag 26 September 1853:

63 heele / 1765 kwart } kisten *Java-Indigo*,
207 " *Java-Cochenille*, } liggende *aldaar*;

met voorbehoud, de hoeveelheid Indigo te *Amsterdam* te vermeerderen met ongeveer 871 kisten (plus minus 800 pikols), wanneer de schepen, waarmede deze aanvoeren verwacht worden, tijdig genoeg binnenkomen.

De Directie geeft voorts de verzekering, dat zij voor hare gewone Voorjaars-veilingen van 1854 geene andere Indigo en Cochenille dan de bovengemelde partijen aan de markt zal brengen.

De Notitien met de Veil-conditien zullen in tijds worden uitgegeven.

Amsterdam, 18 Augustus 1853.

De Monchy, *President.*
De Clercq, *Secretaris.*

** De Directie maakt bekend, dat door haar zullen geveild worden:

te Rotterdam, op Maandag den 19den September 1853:

26,724	Kranjangs en Kanassers *Java-Suiker*, liggende	*te Rotterdam*;
26,441	" " " "	*Amsterdam*;
1834	" " " "	*Schiedam*;
3615	" " " "	*Middelburg*;

De Notitien met de Veilconditien zullen in tijd worden uitgegeven.

Amsterdam, den 18den Augustus 1853.

De Monchy, *President.*
De Clercq, *Secretaris.*

** De Directie maakt bekend, dat de Specerij-veiling der Maatschappij van 1853 zal gehouden worden te Amsterdam op Donderdag 29 September 1853, en bestaan uit de volgende hoeveelheden:

59	Vaten Notenmuskaat,	liggende te	Amsterdam;
515	" dito	" "	Rotterdam;
41	" Foelie,	" "	Amsterdam;
370	" dito	" "	Rotterdam;
486	" Amboina-Kruidnagelen,	" "	idem;
393	Pardeelen Java-Kaneel,	" "	Amsterdam;
1430 / 3	dito } / Pakken } dito,	" "	Rotterdam;
34	Kisten Notenzeep,	" "	idem;
1428	Balen Zwarte Peper,	" "	Amsterdam;
8101	" dito dito,	" "	Rotterdam;
344	" Witte dito,	" "	idem;
6	Kisten, inhoudende iedere Kist 12 Fleschen Kaneel-Olie,	" "	Amsterdam.

De verkoop zal geschieden bij kavelingen: de Notenmuskaat, Foelie en Kruidnagelen elk van twee Vaten; de Kaneel, Notenzeep, Peper en Kaneel-Olie, zoo als die bij de Notitien zullen worden aangewezen.

De Directie geeft de verzekering, dat zij voor den 1sten September 1854 geene andere dan de bovengenoemde Specerijen aan de Markt zal brengen.

De Monsters zullen op Donderdag 25 dezer verkrijgbaar zijn, en de Notitien met de Veil-conditien in tijds worden uitgegeven.

Amsterdam, 18 Augustus 1853.

De Monchy, *President.*
De Clercq, *Secretaris.*

GEREGTELIJKE AANKONDIGINGEN.

** Op den 30sten Augustus 1853, ten verzoeke van *Lena de Boef*, Echtgenoot van *Cornelis van der Reijden* Corneliszoon, van beroep Zeeloods, laatst gewoond hebbende te Brielle, zijnde zij thans woonachtig te Rotterdam, en voor wie de heer *Johan Wilhelm Hein*, Procureur, wonende te Brielle, in dezen zal occuperen, heb ik *Jan de Jongh*, Deurwaarder bij de Arrondissements-regtbank te Brielle, wonende aldaar, behoorlijk gepatenteerd en ingeschreven krachtens het verlof, door de gemelde Regtbank, bij beschikking van den 4den dezer maand verleend, op het daartoe door de Requirante ingediende verzoekschrift,

voor de *eerste maal* Gedagvaard:

Cornelis van der Reijden Corneliszoon, laatstelijk van beroep Zeeloods, gewoond hebbende te Brielle, doch thans afwezig, om op Vrijdag den 9den December 1853, des voormiddags ten elf ure, te verschijnen voor de Arrondissements-regtbank te Brielle, zitting houdende in het Gemeentehuis aldaar, ten einde:

aangezien de Gedaagde in de maand November van het jaar 1800 een en veertig als Loods naar Zee is vertrokken, zonder volmagt tot het waarnemen van zijne zaken gegeven of orde op het beheer derzelve gesteld te hebben;

aangezien hij destijds vermoedelijk is verdronken en er althans na zijn vertrek, dus sedert een tijdsverloop van meer dan vijf jaren, geen bewijs van zijn aanwezen of overlijden is ingekomen;

aangezien de Echtgenoote belang heeft bij de verklaring dat er Regtsvermoeden van het Overlijden van haren Echtgenoot bestaat;

Mitsdien aan de gemelde Regtbank, [illegible] hem te doen opkomen, van zijn aanwezen te doen blijken.

Zullende, ingeval er van zijn aanwezen niet mogt blijken, door de Requirante worden geconcludeerd, dat haar daarvan Acte zal worden verleend, en voorts dat haar zal worden verleend verlof tot eene tweede Openbare Dagvaarding, gelijk deze eerste.

Mijn exploit heb ik gedaan bij aanplakking van een afschrift aan de voornaame deur der Vergaderplaats van de Regtbank in het Gemeentehuis te Brielle, en voorts aan dat Gemeentehuis.

De kosten zijn vier gulden negen en zestig cents. (Get.) *J. de Jongh.*

Geregistreerd te Brielle den eersten September 1800 drie en vijftig, deel zestien, folio drie en zeventig, recto vak twee; een blad een renvooi. Ontvangen voor regt tachtig cents, makende met de 38 opcenten een gulden tien en een halven cent. De ontvanger, (get.) *Sandt van Nooten.*

Voor kopij conform,
J. W. Hein, *Procureur.*

** Blijkens Proces-Verbaal van den Edel Achtbaren heer Kantonregter van het Eerste Kanton van het Arrondissement *Leyden*, dd. 20 Augustus 1853, is door *Johannes Antonius Zuur*, Koopman en Winkelier te Leyden, aan zijnen Minderjarigen Zoon *Gerardus Martinus Wilhelmus Zuur*, oud 22 jaren, Handligting verleend tot het drijven van Handel, koopen en verkoopen van alle soorten van Koloniale Waren en alle verrigtingen, welke met voorschreven vak eenigzins in betrekking staan.

Geschiedende deze afkondiging ter voldoening aan Art. 486 Nederlandsch Burgerlijk Wetboek.

** Bij Acte, den 30sten Augustus 1853 te Utrecht geteekend, is tusschen *Jan van der Pant* en *Jacobus Hulskamp van Harinxma*, beiden gevestigde Apothekers, wonende te Utrecht, aangegaan eene Vennootschap tot het uitoefenen der *Apothekers-affaire* onder de Firma van *van der Pant en van Harinxma*, te Utrecht, in de Apotheek van den Eerst-ondergeteekende achter Sint-Pieter, wijk F, n°. 321, alwaar die van den Tweeden-ondergeteekende wordt overgebragt, aanvang nemende met den 1sten September 1853, en aangegaan voor eenen onbepaalden tijd, gedurende het leven van den Ondergeteekenden ter eenre; beiden zijn bevoegd ten name der Vennootschap te handelen, gelden uit te geven en te ontvangen, de Vennootschap aan derden en derden aan de Vennootschap te verbinden en daartoe de Firma te gebruiken en teekenen, doch alleen en uitsluitend voor zaken de Vennootschap betreffende; en bijaldien de handeling of overeenkomst de som of waarde van drie honderd gulden te boven gaat, alsmede tot het opnemen van gelden, het aangaan van borgtogten, het teekenen, endosseren of disconteren, van acceptatien, wissels of ander handelspapier wordt beider handteekening vereischt, om de Vennootschap wettig te verbinden.

Utrecht, den 31sten Augustus 1853.

J. van der Pant.
J. H. van Harinxma.

TE 'S GRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.